

Secondary school students' views on the national struggle period

Osman AKHAN

Akdeniz University, Faculty of Education, E-mail: osmanakhan@akdeniz.edu.tr

Article Info

Article Type	Research & Theoretical
Received Date	19.01.2021
Acceptance Date	11.04.2021
DOI Number	https://doi.org/10.17497/tuhed.864316
Resource	Akhan, O. (2021). Secondary school students' views on the national struggle period. <i>Turkish History Education Journal</i> , 10(1), 38-54. https://doi.org/10.17497/tuhed.864316
Ethics Statement	This study was conducted with the ethics committee approval (dated 18.09.2020 and numbered 23/09/2020-100609), taken from the Scientific Research and Publication Ethics Board of Social and Human Sciences of Akdeniz University. In this study, all rules that were stated to be followed within the scope of the "Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive" were followed. None of the actions stated under the title "Actions Contrary to Scientific Research and Publication Ethics", which is the second part of the directive, were carried out.

Information Note

Secondary school students' views on the national struggle period

Osman AKHAN

Akdeniz University, Faculty of Education, E-mail: osmanakhan@akdeniz.edu.tr

Abstract

Effectively teaching the subjects of the National Struggle is very significant in the students gaining awareness of citizenship and forming their national identity. Thanks to this subject, it is aimed to educate students as effective citizens who know their duties and responsibilities towards the Republic of Turkey and make these as their behavior. In this direction, the aim of the research is to reveal the views of secondary school students about the National Struggle period. The study group of this research in which the qualitative research method is used, consists of a total of 70 students, 32 of whom are women and 38 of whom are men, who are studying in different secondary schools (Vocational High School, Anatolian High School, Imam Hatip High School) of Ministry of National Education in Antalya province in the first semester of the 2020-2021 academic year. An easily accessible sampling method was used in the research. This sampling method was chosen because the research was conducted during the epidemic period (considering that face-to-face interviews were not possible and online interview opportunities were limited for students). The research data were collected with a questionnaire consisting of 6 open-ended questions created by the researcher. The data obtained from the research were analyzed by descriptive analysis. When the results of the research are evaluated in general, it can be said that the students in the study group said the National Struggle period was one of the periods they wanted to live in among the historical periods, they looked positively towards living in the National Struggle period, as the people they wanted to be in this period, they said the names of those who directed the National Struggle, and they expressed more of good events for the period and they had positive opinions about the importance of the National Struggle period.

Keywords: the national struggle, secondary school, student, history education

Introduction

The National Struggle, the founding story of the Republic of Turkey, covers a very long process that continues with its political and diplomatic aspects as well as military developments. At the end of this process, the Republic of Turkey was established and continues its existence for nearly a century (Vurgun and Ozdemir, 2020). The National Struggle is the name of an era and it starts in 1919. After this year, it lasts until 1922, when the Turkish nation fought a life-and-death war. Undoubtedly, this period is the outcome of the occasions of our existence as a free nation/society in the land where we live. The National Struggle is the process in which the homeland was saved with Mustafa Kemal's landing in Samsun on May 19, 1919, after the Entente Powers invaded Turkish lands. In fact, it is not possible to take the

National Struggle separately from the First World War with a precise line. Because the period of National Struggle is the continuation and result of the First World War (Dönmez and Yazıcı, 2008; Selek, 1968; Şimşek and Çakmakçı, 2019).

The driving force of the realization of the national awakening in Anatolia was the occupations that began in the country. While the foundations of the National Pact decisions were laid with the Erzurum Congress, the last Ottoman Parliament assembly approved and announced these decisions as a parliament representing the whole people. Therefore, patriotism formed the basis of the ultimate purpose and justification of the National Struggle (Bayburt and Duman, 2020). The decision was taken at the Erzurum Congress that "It is essential to make national forces effective and dominate national will" is the explanation of an article that makes the National Struggle different from other wars of independence in the world. The reason for this is to dominate the national will in the struggle against the monarchy inside and against the invading imperialists abroad (Karabulut, 2013). Atatürk by saying, "It is the nation itself who directly conducts the National Struggle, it is the children of the nation. The nation made it an ideal to fight with their mothers, fathers, and nurses. In the National Struggle, not personal ambition but national ideal and national honor has been the real cause" (Kocatürk, 1999), he summarized this period in a speech.

When the National Struggle began, the Ottoman Empire was on the verge of bankruptcy in political, military, economic, financial, social, and educational matters. The people were tired and exhausted due to the succession of wars, and the state system was in a state of collapse. Despite these adverse conditions, the Ottoman Empire had trained talented personal cadres to establish a new state from their ashes (Kasalak, 1998). Keeping alive the values that made the National Struggle a success and acquiring them to students are very important in order to ensure the continuity of unity and solidarity. Leading elements that hold nations together are the unity of homeland, history, culture, and purpose. Education has a very important function in transferring these values. Among educational activities, especially the function of history teaching in transferring these values from generation to generation and ensuring unity and solidarity in the society comes to the fore. At this point, the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course, which is taught in middle school 8th grade and secondary school 12th grade, also provides an important opportunity for students to acquire the basic values that made the National Struggle successful (Bayburt and Duman, 2020). The Revolution History courses started to be taught in order to explain and adapt the regime to large masses of people and to ground the newly established state by the architects of the republic, taking its place in the curriculum in the process that continues from past to the present (Kaymakçı and Er, 2009). Republic of Turkey Revolution History and Kemalism can be shown as one of the subjects that have an important place in history teaching in Turkey. Raising generations that have adopted Kemalism and accepting this as one of the important missions of schools, increases the importance of this course (Ulusoy, 2014). The first teachers of this course, originally called Turkish Revolution History, were people who were actively involved in the process of National Struggle and Revolutions or lived in that period (Aybars, 2011). The teaching of the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course as a systematic course started for the first time in 1934. Teaching the conditions that constitute the National Struggle to the new generations is one of the most important reasons for this course to be taught as a systematic course (Dönmez and Yazıcı, 2008). Today, the objectives related to the National Struggle in Republic of Turkey Revolution History and Kemalism Course

Curriculums (MNE, 2018a; MNE, 2018b) are the same in 8th and 12th grades and are as follows:

- Article 2. Based on the example of the National Struggle, it is aimed for the students to understand that the Turkish nation can overcome all kinds of difficulties with the feelings of freedom, independence, and patriotism within the understanding of national unity and solidarity.
- Article 3. It is aimed for students to comprehend the national and universal characteristics of the Turkish National Struggle and revolution.
- Article 4. It is aimed for students to comprehend the historical meaning and importance of the Turkish Revolution, which was carried out under the leadership of Atatürk despite great difficulties under the severe conditions of the period.
- Article 5. It is aimed for students to comprehend the meaning and importance of the concepts of human rights, national sovereignty, full independence, nationalism, democracy, modernity, secularism, and republic for the Turkish nation.

When it is looked at Republic of Turkey Revolution History and Kemalism Curriculum units, acquire numbers and content density in the 8th grade, "National Awakening: Steps Taken Towards Independence" and "A National Epic: Either Independence or Death!" units are 36% in the general total, and in the 2nd and 12th grade, the unit of "National Struggle" is 25% in the general total (MNE, 2018a; MNE, 2018b).

When it is looked at the subject headings in the textbooks, subjects included in the 8th grade are, "National Awakening: Steps Taken towards Independence" and "A National Epic: Either Independence or Death!" "The Preparation Period of the National Struggle, the Acceptance of National Pact (28 January 1920) and the Opening of the Grand National Assembly (23 April 1920), the Revolts against the Grand National Assembly, the Treaty of Sevres (10 August 1920), A National Epic: Either Independence or Death, the Eastern and Southern Fronts during the National Struggle, the Western Front during the National Struggle, the Education Congress (15-21 July 1921), the Commander-in-Chief Law and Takâlif-I Milliye Orders, from the Sakarya Battle to the Mudanya Ceasefire Agreements Mustafa Kemal and the Lausanne Peace Treaty (24 July 1923)" (Ülkü, Mutlu and Çetinkaya, 2019). When it is looked at Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course of the 12th-grade textbook within the scope of "National Struggle" unit subjects like "The Beginning of the Occupations and Preparation of national Struggle, the Opening of the Grand National Assembly (23 April 1920), the Treaty of Sevres (August 10, 1920), East and Southern Fronts in National Struggle, Western Front in the National Struggle, from Mudanya to Lausanne" are included (Çevik, Koç, and Şerbetçi, 2019). As it can be seen, the subjects of the National Struggle period are presented to the student with intense content from primary education. It can be said that there is a sufficient level of content in the curriculum for this period when the foundations of the Republic were laid.

Teaching the National Struggle Period provides new generations to learn about Turkey's past, to see how the country is won, and taking lessons from the past allows them to question what they can do for their country's development (Ulusoy, 2014) In fact, National Struggle Period is a difficult subject for the student in terms of the event, the year (history) and the excess of individuals, as well as the fact that it contains many different concepts and facts that may be new to the students (Koçak, 1999). However, it is not correct to perceive the entire National Struggle period as a legal and de facto state of war. One of the two forces

expressing the National Struggle is the National Forces while the other is the Association of Defense of Rights, congresses, and national delegations (Selek, 1968). The National Struggle is the history of the independence of the Turkish nation. The Turkish nation, which rejected the sovereignty of another state throughout its history, once again demonstrated its determination in this regard with the National Struggle (Sakallı, 2012). The National Struggle was not only the Turkish nation's struggle for independence; at the same time, it was an example of a struggle against imperialism. Therefore, it is an important historical case example whose starting point is national and universal values. The teaching of the National Struggle has an important place in the transmission of these values (Bayburt and Duman, 2020).

The struggle of the Turkish nation against the imperialist states in the subjects of the National Struggle Period in the Revolution History and Kemalism course is discussed. Effectively teaching the subjects of the National Struggle can be very significant in gaining the citizenship awareness of the students and forming a national identity in them. Thanks to this subject, it is aimed to educate students as effective citizens who know their duties and responsibilities towards the Republic of Turkey and turn these responsibilities into their behavior. When the literature on the teaching of the National Struggle Period was examined except for the examination of teachers and students' views in terms of providing the chronology of the subject of the National Struggle (Şimşek, 2020), the analysis of the period in terms of education of values (Bayburt and Duman, 2020), the effect of the use of stories in the teaching of the National Struggle on the success of 8th-grade students and their attitude towards the course (Kahraman Çınar, 2019) and the National Struggle in the primary school history textbooks of the Republic period (Şimşek and Çakmakçı, 2019) no other study was found. For this reason, in this study, the secondary school students' views about the National Struggle period were aimed to present. In line with this determined purpose, answers to the following questions were sought:

- What are the views of secondary school students about the period and people they wanted to be in history?
- What are the views of secondary school students regarding their wish to live in the National Struggle period?
- What are the views of secondary school students towards the people they wanted to be in the National Struggle period?
- What are the views of secondary school students regarding the good and the bad events during the National Struggle period?
- What are the views of secondary school students about the importance of the National Struggle period?
- What are the views of secondary school students about their evaluation of the National Struggle period in terms of our values and culture?

Method

This research, which aims to reveal the views of secondary school students about the National Struggle period, is qualitative research designed in a descriptive survey model that aims to describe a situation that existed in the past or today as it is. In the research, the scanning model was preferred because the individual or object which was subject to the study was tried to be defined in its conditions as it was (Karasar, 2012).

Study Group

The study group of this research consists of a total of 70 students, 32 of whom are women and 38 of whom are men, who are studying in different secondary schools (Vocational High School, Anatolian High School, Imam Hatip High School) of the Ministry of National Education in Antalya province at the beginning of the 2020-2021 academic year. The students from various grade levels ranging from 9th to 12th were assigned to the study group. Therefore, the study group consisted of 12 students at 9th grade, 13 students at 10th grade, 15 students at 11th grade, 30 students at 12th grade. In addition, it can be said that the students in the study group generally had intermediate academic achievements and passing grades at history course (15 students having grades ranging from 49 to 69, 36 students from 70 to 84, 19 students from 84 to 100).

In the study, the principle of volunteerism adhered among the students, and the easily accessible sampling method was used. The main purpose of using this sampling method is to provide speed and practicality to the researcher (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz and Demirel, 2008). In addition, this sampling method was preferred because the research was conducted during the epidemic period (considering that face-to-face interviews were not available and online interview opportunities were limited for students).

This study was conducted with the ethics committee approval (dated 18.09.2020 and numbered 23/09/2020-100609), taken from the Scientific Research and Publication Ethics Board of Social and Human Sciences of Akdeniz University.

Data Collection Tool and Development

In order to collect the data of this research, a questionnaire form called "Views of Secondary School Students on the National Struggle Period" consisting of semi-structured 8 open-ended questions was prepared by the researcher by examining the related literature and benefiting from the opinions of history education experts. Open-ended questions are preferred because "flexible and without any limitation it provides the opportunity to address the phenomenon that the research wants to examine, and it can provide a direct perspective on people's feelings, thoughts, knowledge, and experiences." (Yıldırım and Şimşek, 2013).

The prepared questionnaire was first read to 10 students studying in secondary school who were not in the study group and its understandability was checked. Then, in line with the feedback from the students, two of the questions were removed from the form in accordance with expert opinions. After the last regulations, the questionnaire was adapted to the "Google Form" format. In the questionnaire, "In which period of history, who would you like to be? Why?", "Would you like to live during the National Struggle period? Why?", "If you lived during the National Struggle Period, who did you want to be, why?", "Give an example by writing the reasons for good and bad events during the National Struggle period, what do you think is the importance of the National Struggle period?", "Evaluate the National Struggle Period in terms of our values and culture" questions were asked.

Data Collection

The data of this study were collected by taking all necessary permissions through the "Google Form", considering that the students could easily answer without time limitation during the distance education process since it was carried out during the epidemic period. The prepared "Google Form" was delivered via WhatsApp groups of high school teachers in the study group using the phone's WhatsApp service.

Data Analysis

The data obtained from the research were subjected to descriptive analysis because all opinions and experiences of the participants were collected under headings and conveyed as they were. The purpose of descriptive analysis is to interpret the obtained findings regularly and present them to the readers. In this analysis method, direct quotations are frequently used to present the opinions of the interviewed individuals in an effective way (Yıldırım and Şimşek, 2013).

To increase the reliability of the study, the data analysis was carried out with the help of two researchers, who are experts in their fields. For the reliability of the study, the formula $R \text{ (Reliability)} = [Na \text{ (Consensus)} / Na \text{ (Consensus)} + Nd \text{ (Disagreement)}] \times 100$ proposed by Miles and Huberman (1994) was used. According to the calculation made, the reliability was calculated as 92% and the analysis of the research was accepted as reliable. In addition, the findings were supported by direct quotations from student views (SN1: 1st student, SN2: 2nd student).

Findings

In this study, which aims to present the views of secondary school students about the National Struggle period, the following findings are obtained as a result of the descriptive analysis:

Findings Regarding Secondary School Students' Views about the Period and People They Wanted to Be in History

Secondary school students were asked about their views on who they wanted to be in which period of history, and as a result of the answers received from the students, they expressed their opinions under the themes of "Civilization Period", "Ottoman Period", "National Struggle Period", "Republic Period" and "Different Periods" and it was observed that 19 students did not answer this question. The people and the reasons that the students in the study group wanted to be in the Civilization Period are given in Table 1.

Table 1

The People Secondary School Students Wanted to Be in the Civilization Period in History and Their Reasons

People	f	Views	f
Ionians	4	Because they found the money	4
Tavananna	1	Because women are cared for	1
Alexander the Great	1	For his dominance	1
Urgakina	1	For providing governance by law	1

According to Table 1, it is seen that 7 students wanted to be in the Civilizations Period (10% of the participants). When the people and reasons of secondary school students wanted to be under the theme of civilizations period in history were examined, it was seen that the students expressed their wish as an Ionian person, Tavananna, Alexander the Great, or Urgakina at that period. One of the participants, EÖ, 58: expressed her views as "In Hittite period, I would like to be the queen of Tavananna. Because in that time of civilization, the importance given to women was greater" Regarding the other participants' views, it is seen

that there are reasons such as Ionians finding the money, wanting to have the domain established by Alexander the Great, and wanting to govern with laws such as Urgakina. The people and the reasons that secondary school students wanted to be in the Ottoman Empire period are given in Table 2.

Table 2

The People Secondary School Students Wanted to Be in the Ottoman Empire Period and Their Reasons

People	f	Views	f
Mehmet the Conqueror	8	For realizing the conquest of Istanbul	4
		For being an advanced ruler	1
		For opening a new era	1
Suleiman The Magnificent	4	For having a strong army	1
		Because it is the longest period of the Ottoman Empire	1
Talat Pasha	2	Because he is a Unionist	1
Sinan the Architect	1	Because it has architectural works	1
Yavuz S. Selim	1	In order to prove myself in this business during the Ottoman period	1
Turkish Painter	1	Because I like Osman Hamdi Bey	1
Selim II.	1	For being a powerful ruler	1

According to Table 2, it is seen that 18 students wanted to be in the Ottoman Period (25.71% of the participants). When the people and the reasons of secondary school students wanted to be under the theme of the Ottoman Empire in history were examined, it was seen that the students expressed names such as Mehmet the Conqueror, Suleiman the Magnificent, Talat Pasha, Sinan the Architect, Yavuz Sultan Selim. While 6 of the participants who wanted to be Mehmet the Conqueror stated a reason, 2 did not specify any reason. Similarly, 2 of the participants who wanted to be Suleiman the Magnificent stated a reason, 2 did not state a reason; While 1 of the participants who wanted to be Talat Pasha stated a reason, the other did not state any reason. Considering the answers of the participants in general, 18 stated the people they wanted to be, while 13 explained the reason. In the questionnaire one of the participants, KÖ, 42: expressed his views as "I would like to be Mehmet the Conqueror. I think Mehmet the Conqueror was a hero during the conquest of Istanbul" and another participant KÖ, 63 expressed as "Suleiman the Magnificent. Because I would like to live in the longest period of the Ottoman Empire and see all the processes" and EÖ, 10: expressed his views as: "I would like to be Sinan the architect because of his works." The people and the reasons that secondary school students wanted to be in the National Struggle period are given in Table 3

Table 3

The People Secondary School Students Wanted to Be in the National Struggle Period and Their Reasons

People	f	Views	f
Ghazi Mustafa Kemal	10	Being an internationally famous leader	2
		For being a leader who fights for his homeland at the cost of his life	1
		To have his military genius	1
Ghazi Mustafa Kemal's Comrade in Arms	2	To fight together	1
		To get to know Atatürk better	1

Fikriye Hanım	1	In order to be Atatürk's cousin and follow the events closely	1
Sister Şerife	1	For sacrificing for national independence	1
İsmet İnönü	1	To fight with Atatürk	1

According to Table 3, it is seen that 7 students wanted to be in the National Struggle period (21.42% of the participants). When the people and the reasons of secondary school students wanted to be under the theme of the National Struggle in history examined, it was seen that the students expressed names such as especially Ghazi Mustafa Kemal, Ghazi Mustafa Kemal's Comrade in Arms, Fikriye Hanım, and Sister Şerife. While 4 of the participants who stated that they wanted to be Ghazi Mustafa Kemal stated their reason, 6 of them did not give any reason. Considering the answers of the participants in general, 15 stated the person they wanted to be, while 9 explained the reason. One of the participants, EÖ, 13: stated as "Mustafa Kemal Atatürk. Because he is a leader who is dependent on his nation and fights for his nation with his life" and another participant EÖ, 46: stated as "I would like to be Mustafa Kemal Atatürk because he is a well-known leader in the whole world and the hero of our country" and KÖ, 25, expressed her views as "I would like to be Sister Şerife in the War of Independence. She left great memories because she covered the bullets with blankets so that bullets would not get wet, and this caused her to die as a consequence of freezing" The people and the reasons that secondary school students wanted to be in the Republic period are given in Table 4.

Table 4

The People Secondary School Students Wanted to Be in the Republic Period and Their Reasons

People	f	Views	f
Sabiha Gökçen	1	For being the first female pilot in history	1
Vecihi Hürkuş	1	For making his first flight attempt	1
Salih Bozok	1	To get to know Atatürk better	1
Alparslan Türkeş	1	For marking his period	1

According to Table 4, it is seen that 4 students wanted to be in the Republic period (21.42% of the participants). When the people and the reasons of secondary school students wanted to be under the theme of the Republic Period in history examined, it was seen that the students expressed names such as Sabiha Gökçen, Salih Bozok, Vecihi Hürkuş. One of the participants in the questionnaire KÖ, 4 expressed her views as "I would like to be Sabiha Gökçen. Because she made her name in history as the first pilot woman" another participant KÖ, 69 stated his views as "In the Republic period, I would like to be Salih Bozok. The reason is that I would like to get to know Atatürk more closely, to see, to hear, and to know everything he did." The people and the reasons that secondary school students wanted to be in the Different Period are given in Table 5.

Table 5

The People Secondary School Students Wanted to Be in the Different Period and Their Reasons

People	f	Views	f
Companions of Hz. Muhammad period	2	To know the prophet	2
Elon Musk	1	Because he is hardworking and intelligent	1
Mete Han	1	For being the founder of the ground forces	1
Atilla	1	For making Rome shiver	1
Tesla	1	Because I love exploration	1
Kürşat	1	For being annoyed with china	1

According to Table 5, it is seen that 7 students wanted to live in different periods (10% of the participants). When the people and the reasons of secondary school students wanted to be under the theme of the Different Period in history are examined, it is seen that the most developed view is in companions of Hz. Muhammad period. It is possible to say that the students wanted to be the names such as Elon Musk, Mete Han, and Atilla. One of the participants EÖ, 56: stated his views as "I would like to be a companion in Hz Muhammad period. In order to come to this world better" other participants KÖ, 8 stated his views as "I would like to be Elon Musk. A hardworking and intelligent person whose vision should be taken as an example" one participant EÖ, 35: stated his views as "Mete Khan, the reason for that he is the founder of military regulations and land forces." When the relevant tables are evaluated in general, it is possible to say that secondary school students mostly give examples from the people who lived in the Ottoman period and secondly from the National Struggle period.

Findings Regarding Second School Students' Views Regarding Their Wish to Live During the National Struggle Period

When the students who form the study group were asked about their opinions about wanting to live in the period of national struggle, it is possible to say that 48 secondary school students wanted to live during the National Struggle, 19 secondary school students did not want to live during the National Struggle, and 3 students did not express their opinions.

Students who expressed their views about wanting to live in the National struggle period as "Yes. I would like to" and "No. I wouldn't want to." and the reasons for these views are included in Table 6.

Table 6.

Secondary School Students' Views on Their Wish to Live in the National Struggle Period

Views	f	Reasons	f
Yes, I would like to.	48	To contribute to the National Struggle	16
		To protect the homeland	10
		In order to see the decisions taken in the National Struggle	5
		Because the nationality level is high	4
		To realize the value of today	4
		To see Atatürk	2
		For the freedom of our nation	2
		To see Enver Pasha	1
		In order to pen the events	1
		To follow the social and artistic developments in the period	1
		Just because I am curious	1
		To see that the people are in unity and solidarity	1
		No. I wouldn't want to	19
Because I cannot bear the troubles of the period	5		
Because I'm afraid of war	3		
Because I will die	1		
Because I can't turn to science	1		
Because it is under occupation	1		
In order not to lose my loved ones	1		

When the findings regarding the secondary school students' wish to live in the National Struggle period in table 9 are examined, it can be said that the students who express the

opinion that I would like to live in the national struggle period often include the reasons like "contributing to the National Struggle" and "To protect the homeland". In this regard, EÖ, 29: expressed his views as "Yes, I would like to defend and protect my country, my nation, against the enemies"; and KÖ, 5 defended his thoughts as, "Yes, I would like to. Trying to save the homeland would be the greatest pride and honor I could ever have in this life" It can be said that the students who stated that I would not want to live in the National Struggle period frequently used the expressions "because I do not like wars" and "because I will not bear the troubles of the period". One of the participants stated his views as I would not want to live in that period, KÖ, 32: said "I wouldn't want it because I am afraid of war"; and another participant EÖ, 37: stated that "I wouldn't want to, I hate war. If I risk losing any loved one in front of my eyes, I don't want to live that life." When evaluated in general, it is possible to state that the secondary school students in the study group have positive opinions about the National Struggle, while a small number of students express abstaining views.

Findings Regarding the Secondary School Students' View about the People They Wanted to Be in the National Struggle Period

When the students who formed the study group were asked who they wanted to be during the National Struggle period with its reason, 52 of the students stated their opinion about the people they wanted to be with its reason, while 18 students did not express their opinion about the question. The people that secondary school students wanted to be in the National Struggle period with their reasons are given in Table 7.

Table 7

Secondary School Students' Views about the People They Wanted to Be in the National Struggle Period and the Reason

People	f	Views	f
Ghazi Mustafa Kemal	13	To witness the things, he has done	4
		To have military intelligence	2
		To fight in Anafartalar	1
		To celebrate success	1
		Because I admire him	1
Halide Edip Adıvar	6	Being an example for me	2
		For being both writer and fighter	1
		To be a woman stands with Atatürk	1
		To rekindle the National Struggle	1
Mustafa Kemal's Soldier	5	To fulfill orders	1
Seyit Corporal	2	For sacrificing himself for the sake of his homeland	2
Tayyar Rahime	2	To ignite the national struggle	1
Kazım Karabekir	2	To fight on the eastern front	1
Enver Pasha	2	Because he fought for the homeland	1
İsmet İnönü	2	To witness the things he has done	1
Sütçü İmam	2	To protect women	1
Teacher	2	To be proud	1
Political Man	2	To show the people the right way	1
Fevzi Çakmak	2	To fighting for the homeland	2
Black Lady Fatima	1	For being a brave woman	1
HalimeÇavuş	1	To show the strength of the woman	1
Sister Şerife	1	To fight for the homeland	1
Nene Hatun	1	To be proud	1

Cook Woman	1	To be a cook that feeds soldiers	1
Writer	1	To encourage the people	1
Citizen	1	To become a National Forces	1
Artist	1	To raise awareness in society	1
Mehmet Akif Ersoy	1	To write our National Anthem	1
Gördesli Makbule	1	--	

When the findings regarding of secondary school students about the people they wanted to be in the National Struggle period are examined in table 10, 13 students in the study group wanted to be "Atatürk", 6 students wanted to be "Halide Edip Adivar", 4 students wanted to be "Mustafa Kemal's soldier" It is seen that 5 secondary school students who expressed their opinions to become Atatürk stated this view in order to "witness the things he did" and 2 secondary school students stated this opinion in order to "have military genius". On this subject participant EÖ,14 said: "I would like to be Mustafa Kemal Atatürk because I would like to do everything he did to this homeland, I would like to be a pioneer like him" and another participant EÖ,20 expressed his views by saying "It would be enough for me to be a soldier of Mustafa Kemal Atatürk. Since I had the utmost confidence in the commander's order, I would make sure that I could carry it out without question" It is possible to say that 2 of the students who wanted to be Halide Edip Adivar expressed their opinion as "because she is an example to me", and KÖ, 7 of the participants with this opinion stated that "I would like to be Halide Edip Adivar because she is an example to me both with her female identity and with her national consciousness." When the findings are evaluated in general, it is possible to say that the awareness levels of secondary school students towards people who lived during the National Struggle period are good. In the first sub-problem, 15 students expressed the National Struggle period between the periods they wanted to live in all historical periods. Among these students, the names of "Fikriye Hanım and Sister Şerife" came different from this period.

Findings Regarding the Views of Secondary School Students on the Good and the Bad Events during the National Struggle Period

When the students who formed the study group were asked about their opinions about the good and the bad events experienced during the National Struggle, 57 of the students gave an example of a good or bad event; it was observed that 13 students did not give any answers to good and bad events.

Table 8

Examples of Good and Bad Events given by Secondary School Students in the National Struggle Period

	Views	f
Good Events	Winning the National Struggle	5
	Hasan Tahsin incident	4
	Atatürk's arrival in Samsun	4
	Our nation never gives up	3
	Liberation of Izmir	3
	The Great Offensive	2
	Declaration of Republic	2
	Amasya Memorandum	2
	Our engineers change the size of our bullets	1
	Sütçü İmam incident	1

	Parliament's move from Istanbul to Ankara	1
	Defense of Antep	1
	The liberation of our homeland	1
	Signing the Ankara Agreement	1
	Converting 77 mm bullets to 75 mm	1
Bad Events	The martyrdom of young soldiers	4
	Minority problems	4
	War	3
	Internal riots	3
	Menemen incident	3
	Greek occupation	2
	Armenian Question	1
	Sivas Congress	1
	Lost lands	1
	Sevres	1
	Sheikh Said rebellion	1

When the findings regarding secondary school students' view on the good and the bad events experienced during the National Struggle are examined in Table 11, it can be said that 32 of the students stated their opinions under the title of good events and 24 of them under the title of bad events. It was observed that 14 students did not answer. Considering the views of secondary school students about the good events experienced during the National Struggle period, it is possible to say that among the examples they gave to good events were "winning the war of liberation, Hasan Tahsin incident, Atatürk's arrival in Samsun, etc." Participants expressed their views about the good events in the National Struggle period as follows; EÖ, 14: said "The event I can say as a good thing was that we won the War of Independence. Because our homeland was saved. We are in a good situation now", participant EÖ, 39 said "What I can say as a good event was the arrival of Atatürk to Samsun. Because it was the event that ignited our nation's sense of national unity and solidarity. As a result, our country achieved independence", another participant KÖ, 51 said "The good event is the Hasan Tahsin incident. Because the first bullet of national resistance against the Greek occupation in İzmir was thrown by Hasan Tahsin" Examples of bad events given by secondary school students include "martyrdom of young soldiers, minority problems, etc." On this subject, the following statements include the examples of the bad events of participants KÖ, 8 said "In the national struggle period, at the top of the bad events came the minority problem, which our state never considered as a problem. It was so bad that their eyes painted so easily." another participant KÖ, 58 said "What I would call as bad is the Menemen incident. The murder of a teacher at a young age is a very sad event for me." When the views of secondary school students about the examples they gave about the good and bad events experienced during the National Struggle period are evaluated in general, it is possible to say that students give almost equal examples about good and bad events, while 13 students cannot give examples for good and bad events.

Findings Regarding the Secondary School Students' Views on the Importance of the National Struggle Period

Table 9

Secondary School Students' Views on the Importance of the National Struggle Period

Views	f
In terms of the independence of the nation	22

In terms of national unity and solidarity	11
In terms of establishing the Republic	8
In terms of protecting the integrity of the country	7
In terms of patriotism	4
To learn from the past	4
In terms of building the future	3
In terms of defending the lands	3
In terms of instilling national consciousness in young people	3
In terms of reaching the level of contemporary civilizations	2
In terms of victories	1
To ensure national sovereignty	1
In terms of having a voice in terms of diplomacy	1

When the findings regarding secondary school students' view about the importance of the National Struggle are examined in Table 9, it can be said that 22 of the secondary school students stated that it is very important for the independence of the nation. Participant EÖ 6, on this issue, stated his opinion by saying; "The importance of the struggle is that the Turkish nation is fighting to get rid of the enemy occupation of Turkish territory and to gain its independence. "It was seen that 11 of the students stated that the National Struggle period was important in terms of national unity and solidarity. Regarding this issue, participant EÖ, 14 stated his view as "The importance of the national struggle is that the people keep this country alive by giving their lives for the sake of this country. The spirit of solidarity, unity, and solidarity has emerged" 8 students stated that National Struggle is important for establishing the Republic. According to KÖ, 43, "It is very important for a country to liberate, regain its independence and to declare the Republic, which defends the equality of the people "It is possible say that secondary school students describe the importance of the National Struggle period with features such as gaining the freedom and independence of the homeland, embracing the common values of the nation, embracing the cultural heritage from the past and carrying it to the future. When the findings of the secondary school students who formed the study group about the importance of the National Struggle are evaluated in general, it is possible to say that all of the students expressed their opinions about the importance of the National Struggle and became conscious.

Findings Regarding Secondary School Students' Evaluations of the National Struggle Period in Terms of Our Values and Culture

When the students formed the study group were asked to evaluate the period of national struggle in terms of our values and culture, 55 of the students stated their opinions on the subject, while 15 students did not express any opinions. Secondary school students 'views regarding the evaluation of the National Struggle period in terms of our values and culture are given in Table 10.

Table 10

Students' Evaluations of the National Struggle Period in Terms of Values and Our Culture

Views	f
Strengthens the sense of independence	15
To gain the love of the homeland	8
It is quite important	6
Ensuring unity and solidarity	6
Increasing respect for ancestors	5

Taking lessons from the past and protecting our values	5
Strengthening social solidarity	3
Increasing national awareness	3
Raising the awareness of altruism	2
The beginning of a new era	1
Giving love for the flag	1

In Table 10, when the findings regarding the opinions of secondary school students about evaluating the National Struggle period in terms of our values and culture are examined, it can be said that with the frequent opinion of most of the students (15) the greatest contribution of the National Struggle period to our values and cultures is that it strengthened the sense of independence. On this subject, KÖ, 62 stated his views as "If we hadn't experienced those times, we wouldn't have been able to live freely in our homeland like this now." On the contrary, 8 students stated that the contribution of the National Struggle period to our values and cultures is "it has brought the love of homeland". EÖ, 20 on this subject, said "The wars, forces, and efforts against the invaders have taught people the love of the nation and homeland. I believe that if this period was not experienced, we would not be able to see the love of homeland as intense as it is now" In addition, it is possible say that 6 students stated that the National Struggle period was very important in terms of our values and cultures, and 6 students stated that the period provided "unity and solidarity. The opinion of KÖ, 5 on the subject is as follows: "In my culture, the National Struggle is a true-life experience. I was born in the lands where the National Struggle started. Every year, I walked on the road where dozens of valiant men walk to Kocatepe, and hundreds of young people like me are not afraid to walk again and again for the sake of their country, for the sake of their values. " (KÖ, 5). When the findings of the secondary school students who form the study group are evaluated in general, it is possible to say that the students express their views as the National Struggle period is a very important period in terms of our values and culture.

Result

When the results of this study, which aims to reveal the secondary school students' views about the National Struggle period, are evaluated in general, it can be said that students expressed the National Struggle period was one of the periods that they wanted to live among the historical periods, the majority of them had a positive view of living in the National Struggle period and like the people they wanted to be in this period, they mostly mentioned the names of those who guided the National Struggle, expressed more of good events regarding the period and expressed a positive opinion about the importance of the National Struggle period. Considering the results of the research as sub-problems, it is possible to say the following:

First of all, when the secondary school students' view in the study group regarding the period of history they wanted to live and who they wanted to be are examined, it is seen that 25.71 percent of the students in the study group gave examples from the people living in the Ottoman period and 21.42 of them gave during the National Struggle period. Based on these views, it is possible to say that the secondary school students in the study group are more familiar and more interested in these periods. Considering their education life, it is possible to say that the students in the study group began to learn about the National Struggle period starting from the 4th grade (SB.4.2.4. Understands the importance of the National Struggle based on the lives of the heroes of the National Struggle) in the 8th grade in the Revolution

History and Kemalism course and in the 12th grade again in Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course they practiced the same subjects (MNE, 2018a; MNE, 2018b; MNE, 2018c) and they adopted these subjects more in general history education.

When the views of Secondary School students in the study group on whether they wanted to live in the National Struggle period were examined, it can be said that the majority of students wanted to live in this period, while some students did not look positively about living in this period because of reasons such as "difficulties of the period, the period of war". In general, it is possible to express that secondary school students in the study group have positive opinions about the National Struggle, and 3 students do not respond.

In the study, when the secondary school students' views in the study group about the people they wanted to be in the National Struggle period were examined, it was seen that the students mostly answered "Atatürk, Halide Edip Adivar and Mustafa Kemal's soldier". As it is evaluated in general, it can be said that secondary school students give more answers to the people who shaped the National Struggle period and were known for their heroism. Şimşek and Kolbasar (2020) in their work stated that primary school 4th-grade students showed Mustafa Kemal Atatürk among the characters they were most impressed with, a student said "Atatürk impressed me very much. Because if he had not started the National Struggle, our country would not have been saved from the enemies" From this finding of the researchers, it can be said that students have grown up with a similar feeling for the National Struggle period since primary school ages, and they understand this period better with their increasing knowledge.

When the secondary school students' view in the study group on the good and the bad events experienced during the National Struggle period were examined, it was observed that they expressed more of the good events, among the examples, they gave the most were "winning the liberation war, Hasan Tahsin incident, Atatürk's arrival in Samsun, etc." Among the examples of the bad events the students gave, "Treaty of Sèvres, the Menemen incident, the Sheikh Said rebellion" events that did not take place in the National struggle. In addition, the Sivas Congress, which is one of the positive steps for the liberation of the country, and the "martyrdom of young soldiers" in total war in the defense of the country were also shown among the bad events. According to the answers given, it can be said that the students in the study group confused some information about the National Struggle period. Similarly, Şimşek and Kolbasar (2020), in their work with teachers, stated that students could not order the events of the "National Struggle" period chronologically; for this reason, they did not establish a cause-effect relationship between events.

When the opinions of the secondary school students in the study group on the importance of the National Struggle period were examined, it was concluded that the students expressed the importance of the National Struggle period with features such as gaining the freedom and independence of the country, embracing the common values of the nation, embracing the cultural heritage from the past and moving it to the future. According to this, it can be said that all of the students expressed a positive opinion about the importance of the National Struggle, and they have sufficient awareness of this period that they have been studying since primary school. In the study of Kahraman Çınar (2019) with 8th graders, it was revealed that students developed positive metaphors (heroism, brave, brave, altruism, etc.) for this period. Kont (2008) in his study which was conducted to reveal the 11th-grade students' interest in the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism course found that the students were having a positive attitude and thoughts regarding the course.

Finally, when the secondary school students' view in the study group about their evaluation on the National Struggle period in terms of our values and culture were examined, it was found that the students thought that the National Struggle period was important in terms of our values and it was concluded that they emphasized many of our values such as "independence, patriotism, unity and solidarity, social solidarity, altruism, love of the flag". In line with these statements, we can say that the students in the study group attach importance to our values and culture for National Struggle Period.

It is possible to make the following suggestions in line with the results of the research:

- Considering the interest of secondary school students in the National Struggle period, it will be beneficial to ensure that students meet with resources that will develop their interest. For example, the "Speech" to be taught in accordance with the age level will help students to analyze the events better. In addition, students' awareness of the National Struggle period can be nurtured by using newspapers about that period.
- Activities that will continue the positive opinions of secondary school students regarding the National Struggle and develop their historical empathy can be suggested. For example, it can be said that activities designed with methods such as historical animations and drama methods that will help the student to directly develop historical empathy will be beneficial.
- Secondary school students can be encouraged to read historical novels that will develop their awareness and positive opinions about historical people.
- It can be beneficial to use stories in which secondary school students can empathize historically with the negative events and difficulties experienced during the national struggle period.
- Academic studies can be conducted to improve the name-event and chronological knowledge of students for the National Struggle period.
- Academic studies that will contribute to the importance of the National Struggle period in terms of our values and culture can also be suggested.

Conflict of Interest Statement: The author declares that there is no conflict of interest.

References

- Aybars, E. (2011). Türk devrim tarihi nasıl üniversitelerde verilmelidir? S. Özbaran (Haz.). Tarih öğretimi ve ders kitapları. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt.
- Bayburt, B. & Duman, D. (2020). Milli Mücadele döneminin değerler eğitimi açısından analizi. *Belgi Dergisi*, 2(19), 1704-1719.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (Geliştirilmiş 2. Baskı). Ankara: Pegem.
- Çevik, A., Koç, G. & Şerbetçi, K. (2019). *Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Atatürkçülük 12 ders kitabı*. MEB: Devlet Kitapları.
- Dönmez, C. & Yazıcı, K. (2008). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi*. Ankara: Nobel.

- Kahraman Çınar, B. (2019). *Milli Mücadele döneminin öğretiminde öykü kullanımının 8.sınıf öğrencilerin başarısına ve derse karşı tutumuna etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi, Kars.
- Karabulut, U. (2013). Milli Mücadele döneminde ulusal egemenlik anlayışı. *Belgi Dergisi*, 5, 579-587.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (24. baskı). Ankara: Nobel.
- Kasalak, K. (1998). Mondros Mütarekesi öncesi Osmanlı Devleti'nin durumu (1918 Yılı). *Askeri Tarih Bülteni*, 62-79.
- Kaymakçı, S. & Er, H. (2009). Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi üzerine yapılan tezlerin analizi. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 165-180.
- Kocatürk, U. (1999). *Atatürk'ün fikir ve düşünceleri*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- Koçak, Y. (1999). *İlköğretim sosyal bilgiler dersinde Milli Mücadele Dönemi'nin öğretimi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kont, A. (2008). *11. sınıf öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine karşı ilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- MEB. (2018a). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı (Ortaokul 8. Sınıf)*. MEB.
- MEB. (2018b). *Ortaöğretim T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı*. MEB.
- MEB. (2018c). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4, 5, 6 ve 7)*. MEB.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook: Qualitative data analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Sakallı, F. (2012). Halide Edip Adıvar'ın hikâyelerinde Millî Mücadele'yi yaşayan kadınlar. *Gazi Akademik Bakış*, 5(10), 137-146.
- Selek, S. (1968). *Anadolu ihtilali*. İstanbul: Burçak.
- Şimşek, A. & Çakmakçı, E. (2019). Cumhuriyet dönemi ilkokul tarih ders kitaplarında millî mücadele. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 15(30), 189-227.
- Şimşek, A. & Kolbasar, S. (2020). 4. sınıf sosyal bilgiler kitabındaki "Milli Mücadele" konusunun kronoloji bilgi ve becerilerini kazandırması açısından öğretmen ve öğrenci görüşleri ile incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(2), 332-352.
- Ulusoy, K. (2014). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Atatürkçülük konularının öğretimi (Özel öğretim yöntemleri ile)*. Ankara: Pegem.
- Ülkü, M., Mutlu, Ö. & Çetinkaya, F. (2019). *Ortaokul ve imam hatip ortaokulu Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük 8 ders kitabı*. MEB: Devlet Kitapları.
- Vurgun, A. & Özdemir, Y. (2020). Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki (1924-1928) ilkokul tarih ders kitaplarında Milli Mücadele döneminin siyasi ve diplomatik gelişmeleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 66, 335-347.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. baskı). Ankara: Seçkin.

This page left blank...

Ortaöğretim öğrencilerinin milli mücadele dönemi hakkındaki görüşleri

Osman AKHAN

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, E-posta: osmanakhan@akdeniz.edu.tr

Makale Bilgisi

Makale Türü	Araştırma & İnceleme
Geliş Tarihi	19.01.2021
Kabul Tarihi	11.04.2021
DOI Numarası	https://doi.org/10.17497/tuhed.864316
Kaynak Göster	Akhan, O. (2021). Secondary school students' views on the national struggle period. <i>Turkish History Education Journal</i> , 10(1), 38-54. https://doi.org/10.17497/tuhed.864316
Etik Beyannamesi	Bu çalışma Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan alınan, 18.09.2020 tarihi ve 23.09.2020-100609 sayı numaralı etik kurul onayı ile yürütülmüştür. Çalışma sırasında “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümünde yer verilen bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.
Bilgi Notu	

Ortaöğretim öğrencilerinin milli mücadele dönemi hakkındaki görüşleri

Osman AKHAN

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, E-posta: osmanakhan@akdeniz.edu.tr

Öz

Milli Mücadele konularının etkili bir şekilde öğretilmesi, öğrencilerin vatandaşlık bilinci kazanmasında, millî kimliklerinin oluşmasında oldukça etkilidir. Bu konu sayesinde öğrencilerin, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren etkin vatandaşlar olarak yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemi hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu araştırmanın çalışma grubunu 2020- 2021 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Antalya ilinde bulunan MEB'e bağlı farklı ortaöğretim kurumlarında (Meslek Lisesi, Anadolu Lisesi, İmam Hatip Lisesi) öğrenim görmekte olan 32'si kadın, 38'i erkek toplam 70 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu örneklem yöntemi, araştırma, salgın döneminde yürütüldüğü için (yüz yüze görüşme imkânı bulunmadığı için ve online görüşme imkanlarının öğrenciler açısından kısıtlı imkanların olması düşünüldükçe) tercih edilmiştir. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından oluşturulmuş 6 açık uçlu sorudan oluşan soru formu ile toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirildiğinde çalışma grubundaki öğrencilerin tarihsel dönemler içerisinde yaşamak istedikleri dönemler arasında Milli Mücadele dönemini de söyledikleri, Milli Mücadele döneminde yaşamaya yönelik olumlu baktıkları ve bu dönemde olmak istedikleri kişiler olarak daha çok Milli Mücadeleye yön verenlerin isimlerini söyledikleri, döneme yönelik daha çok iyi olayları ifade ettikleri ve Milli Mücadele döneminin önemine yönelik olumlu görüşleri olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: milli mücadele dönemi, ortaöğretim, öğrenci, tarih öğretimi

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş öyküsü olan Milli Mücadele, askeri gelişmelerin yanı sıra siyasi ve diplomatik yönleriyle de süren çok uzun bir süreci kapsamaktadır. Bu sürecin sonunda Türkiye Cumhuriyeti kurulmuş olup yaklaşık bir asırdır varlığını devam ettirmektedir (Vurgun ve Özdemir, 2020). Millî Mücadele bir dönemin adı olup 1919'da başlar. Bu yıldan sonra Türk milletinin ölüm-kalım savaşı yaptığı 1922 yılına kadar sürer. Şüphesiz ki bu dönem yaşadığımız topraklarda hür bir millet/toplum olarak varoluşumuzun vesilelerinin sonuncusudur. Milli Mücadele, İtilaf Devletlerinin Türk topraklarını işgal etmesinin üzerine Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkması ile vatanın kurtulduğu süreçtir. Aslında Millî Mücadeleyi kesin bir çizgi ile Birinci Dünya savaşından ayrı ele almaya imkân yoktur.

Çünkü Milli Mücadele dönemi Birinci Dünya savaşının devamı ve sonucu niteliğindedir (Dönmez ve Yazıcı, 2008; Selek, 1968; Şimşek ve Çakmakçı, 2019).

Anadolu'da milli uyanışın gerçekleşmesinin itici gücünü ülkede başlayan işgaller oluşturmuştur. Erzurum Kongresi ile Misak-ı Milli kararlarının temeli atılırken, toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi ise bu kararları tüm halkı temsil eden bir meclis olarak onaylamış ve duyurmuştur. Dolayısıyla vatan sevgisi, Milli Mücadele'nin nihai amacının ve gerekçesinin temelini oluşturmuştur (Bayburt ve Duman, 2020). Erzurum Kongresi'nde alınan "Ulusal güçleri etken, ulusal iradeyi egemen kılmak esastır." kararı Milli Mücadeleyi, dünyadaki diğer bağımsızlık savaşlarından farklı kılan bir maddenin açıklanmasıdır. Bunun sebebi içeride monarşiye, dışarıda işgalci emperyalistlere karşı verilen mücadelede ulusal iradeyi egemen kılmaktır (Karabulut, 2013). Atatürk; "Millî Mücadele'yi yapan doğrudan doğruya milletin kendisidir, milletin evlatlarıdır. Millet analarıyla, babalarıyla, hemşireleriyle mücadeleyi kendisine ülkü edindi. Milli Mücadele'de şahsi hırs değil, milli ideal, milli onur gerçek sebep olmuştur" (Kocatürk, 1999), şeklindeki bir konuşmasında da bu dönemi adeta özetlemiştir.

Milli Mücadele başladığında Osmanlı Devleti siyasi, askeri, iktisadi, mali, içtimai ve eğitim gibi konularda iflasın eşiğine gelmişti. Halk savaşların ardı ardına gelmesinden dolayı yorgun ve bitkin düşmüş, devlet sistemi ise çökmüş durumdaydı. Bu kötü durumlara rağmen Osmanlı Devleti, kendi küllerinden yeni bir devlet kuracak yetenekli kadroları yetiştirmişti (Kasalak, 1998). İşte Milli Mücadele'yi başarıya ulaştıran değerlerin yaşatılması ve öğrencilere kazandırılması, birlik ve beraberliğin sürekliliğinin sağlanmasında ve yaşatılmasında oldukça önemlidir. Milletleri bir arada tutan en önemli unsurların başında, vatan, tarih, kültür ve amaç birliği gelmektedir. Bu değerlerin aktarılmasında eğitimin çok önemli bir işlevi vardır. Eğitim faaliyetleri içerisinde özellikle tarih öğretiminin söz konusu değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasındaki ve toplumdaki birlik ve beraberliğin sağlanmasındaki işlevi öne çıkmaktadır. Bu noktada ortaokul 8. sınıfta ve ortaöğretim 12. sınıfta okutulmakta olan TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi de Milli Mücadele'yi başarıya ulaştıran temel değerlerin öğrencilere kazandırılması için önemli bir fırsat sunmaktadır (Bayburt ve Duman, 2020). Cumhuriyetin mimarları tarafından yeni kurulan devletin temellendirilmesi, rejimin geniş halk kitlelerine anlatılması ve benimsetilmesi amacıyla okutulmaya başlanan İnkılâp Tarihi dersleri, geçmişten günümüze kadar devam eden süreçte öğretim programlarında yerini almıştır (Kaymakçı ve Er, 2009).

Türkiye'de tarih öğretimi içinde önemli yeri olan konulardan biri olarak TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük gösterilebilir. Atatürkçülüğü benimsemiş nesiller yetiştirmenin okulların önemli misyonlarından biri olarak kabul edilmesi bu dersin önemini artırmaktadır (Ulusoy, 2014). Başlangıçta adı Türk Devrim Tarihi olan bu dersin ilk öğretmenleri Millî Mücadele ve İnkılâplar sürecinin içinde aktif olarak görev alan ya da o devri yaşayan insanlardır (Aybars, 2011). T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin sistemli bir ders olarak okutulması ise ilk kez 1934 yılında başlamıştır. Millî Mücadeleyi oluşturan şartların yeni nesillere öğretilmesi, bu dersin sistemli bir ders olarak okutulmaya başlanmasının en önemli nedenlerinden biridir (Dönmez ve Yazıcı, 2008). Bugün T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarında Milli Mücadele ile ilgili amaçlar (MEB, 2018a; MEB, 2018b) 8. ve 12. sınıflarda aynıdır ve şöyledir:

- Madde 2. Millî Mücadele örneğinden hareketle Türk milletinin millî birlik ve beraberlik anlayışı içerisinde özgürlük, bağımsızlık ve vatanseverlik duyguları ile her türlü zorluğun üstesinden gelebileceğini anlamaları amaçlanmıştır.

- Madde 3. Türk Millî Mücadelesi ve inkılabının, millî ve evrensel özelliklerini kavramaları amaçlanmıştır.
- Madde 4. Dönemin ağır şartlarında büyük güçlülere rağmen Atatürk'ün önderliğinde gerçekleştirilen Türk İnkılabının tarihî anlamını ve önemini kavramaları amaçlanmıştır.
- Madde 5. İnsan hakları, ulusal egemenlik, tam bağımsızlık, milliyetçilik, demokrasi, çağdaşlık, laiklik ve cumhuriyet kavramlarının Türk milleti için ifade ettiği anlam ve önemi kavramaları amaçlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı üniteleri, kazanım sayıları ve içerik yoğunluğuna baktığımızda, 8. sınıfta, “Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar” ve “Millî Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!” üniteleri genel toplam içinde %36, 2 ile 12. sınıfta ise “Millî Mücadele” ünitesi genel toplam içinde %25 olarak yer almaktadır (MEB, 2018a; MEB, 2018b).

Ders kitaplarındaki konu başlıklarına bakıldığında, 8. sınıfta, “Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda Atılan Adımlar” ve “Millî Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm!” üniteleri kapsamında “Millî Mücadele'nin Hazırlık Dönemi, Misakı Millînin Kabulü (28 Ocak 1920) ve Büyük Millet Meclisinin Açılması (23 Nisan 1920), Büyük Millet Meclisine Karşı İsyanlar, Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920), Millî Bir Destan: Ya İstiklal Ya Ölüm, Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu ve Güney Cepheleri, Millî Mücadele Dönemi'nde Batı Cephesi, Maarif Kongresi (15-21 Temmuz 1921), Başkomutanlık Yasası ve Tekâlif-i Millîye Emirleri, Sakarya Meydan Savaşı'ndan Mudanya Ateşkes Antlaşması'na Mustafa Kemal ve Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923)” konuları yer almaktadır (Ülkü, Mutlu ve Çetinkaya, 2019). Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 12. sınıf ders kitabına baktığımızda ise “Millî Mücadele” ünitesi kapsamında “İşgallerin Başlaması ve Millî Mücadeleye Hazırlık, Büyük Millet Meclisinin Açılması (23 Nisan 1920), Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920), Millî Mücadelede Doğu ve Güney Cepheleri, Millî Mücadelede Batı Cephesi, Mudanya'dan Lozan'a” konuları yer almaktadır (Çevik, Koç ve Şerbetçi, 2019). Görüldüğü üzere Millî Mücadele dönemi konuları ilköğretimden itibaren yoğun bir içerikle öğrenciye sunulmaktadır. Cumhuriyetin temellerinin atıldığı bu döneme ders programlarında yeterli düzeyde içerik sağlandığı söylenebilir.

Millî Mücadele Dönemi'nin öğretilmesi, yeni nesillerin Türkiye'nin geçmişi hakkında bilgi sahibi olmasını, ülkenin nasıl kazanıldığını görmelerini ve geçmişten dersler çıkararak ülkelerinin gelişmesi için neler yapabileceklerini sorgulamalarını sağlamaktadır (Ulusoy, 2014). Aslında Millî Mücadele dönemi, öğrenci açısından gerek olay, yıl (tarih) ve kişilerin fazlalığı, gerekse öğrenciler için yeni olabilecek pek çok farklı kavram ve olguyu içermesi bakımından öğretimi güç bir konudur (Koçak, 1999). Fakat Millî Mücadele döneminin tümünü hukuki ve fiili anlamıyla bir savaş durumu gibi algılamak doğru değildir. Millî Mücadele'yi ifade eden iki kuvvetten biri Kuvayı Milliye iken diğeri ise Müdafaa-i Hukuk cemiyetleri, kongreler ve milli heyetlerdir (Selek, 1968). Millî Mücadele, Türk milletinin bağımsızlık tarihidir. Tarihi boyunca başka bir devletin egemenliğini reddeden Türk milleti, bu konudaki kararlılığını bir kez daha Millî Mücadele ile göstermiştir (Sakallı, 2012). Millî Mücadele sadece Türk milletinin kendi bağımsızlık mücadelesi olarak kalmamış; aynı zamanda, emperyalizme karşı verilen bir mücadele örneği olmuştur. Bu nedenle de hareket noktası milli ve evrensel değerler olan önemli bir tarihi vaka örneğidir. Millî Mücadele'nin öğretimi bu değerlerin aktarılmasında yaşatılmasında önemli bir yere sahiptir (Bayburt ve Duman, 2020).

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi içerisindeki Millî Mücadele Dönemi kapsamındaki konularda Türk milletinin emperyalist devletlere karşı vermiş olduğu mücadele

ele alınmaktadır. Milli Mücadele konularının etkili bir şekilde öğretilmesi öğrencilerin vatandaşlık bilinci kazanmasında ve onlarda millî kimlik oluşmasında çok etkili olabilecektir. Bu konu sayesinde öğrencilerin, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren etkin vatandaşlar olarak yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Milli Mücadele Döneminin öğretimi üzerine olan alan yazına baktığımızda, Milli Mücadele konusunun kronoloji bilgi ve becerilerini kazandırması açısından öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi (Şimşek, 2020), dönemin değerler eğitimi açısından analizi (Bayburt ve Duman, 2020), Milli Mücadele döneminin öğretiminde öykü kullanımının 8.sınıf öğrencilerin başarısına ve derse karşı tutumuna etkisi (Kahraman Çınar, 2019) ve Cumhuriyet dönemi ilköğretim tarih ders kitaplarında Millî Mücadele (Şimşek ve Çakmakçı, 2019) dışında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemi hakkında görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Belirlenen bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Ortaöğretim öğrencilerinin tarihte olmak istedikleri dönem ve kişi hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde yaşamak isteme durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde olmak istedikleri kişiye yönelik görüşleri nelerdir?
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde yaşanan iyi ve kötü olaylara dair görüşleri nelerdir?
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminin önemi hakkındaki görüşleri nelerdir?
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendirmeleri hakkındaki görüşleri nelerdir?

Yöntem

Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemi hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, geçmişte ya da günümüzde var olan bir durumu, olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan betimsel tarama modelinde tasarlanan nitel bir araştırmadır. Araştırmada tarama modeli araştırmaya konu olan birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışıldığı (Karasar, 2012) için tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2020- 2021 akademik yılı başında Antalya ilinde bulunan MEB'e bağlı farklı ortaöğretim kurumlarında (Meslek Lisesi, Anadolu Lisesi, İmam Hatip Lisesi) öğrenim görmekte olan 32'si kadın, 38'i erkek toplam 70 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilerin seçiminde 9. sınıftan 12. sınıfa kadar farklı sınıf seviyelerine (9. sınıf seviyesinde 12 öğrenci, 10. sınıf seviyesinde 13 öğrenci, 11.sınıf seviyesinde 15 öğrenci, 12. sınıf seviyesinde 30 öğrenci) ulaşılmaya gayret edilmiş ve ortaöğretimin tüm sınıf seviyelerinde belli bir sayıda öğrenciye ulaşılmıştır. Ayrıca çalışma grubundaki öğrencilerin genel olarak orta düzeyde ve geçer not seviyesinde (49-69 not aralığında: 15 öğrenci, 70-84 not aralığında: 36 öğrenci, 84-100 not aralığında: 19 öğrenci) tarih notları olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğrenciler arasında gönüllük ilkesine bağlı kalınmış ve kolay ulaşılabilir durum örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminin kullanılmasındaki temel amaç araştırmacıya hız ve pratiklik sağlamaktır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008). Ayrıca araştırma salgın döneminde yürütüldüğü için (yüz yüze görüşme imkânı bulunmadığı için ve online görüşme imkanlarının öğrenciler açısından kısıtlı imkanların olması düşünülerek) bu örneklem yöntemi tercih edilmiştir.

Bu çalışma Akdeniz Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan alınan, 18.09.2020 tarihi ve 23.09.2020-100609 sayı numaralı etik kurul onayı ile yürütülmüştür.

Veri Toplama Aracı ve Geliştirilmesi

Bu araştırmanın verilerinin toplanması için ilgili alan yazın incelenerek ve tarih eğitimi uzmanlarının görüşlerinden yararlanılarak araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış 8 açık uçlu sorudan oluşan “Ortaöğretim Öğrencilerinin Milli Mücadele Dönemi Hakkındaki Görüşleri” adlı soru formu hazırlanmıştır. Açık uçlu sorular, “esnek ve herhangi bir sınırlama olmaksızın araştırmanın incelemek istediği olguyu ele alma olanağı sunduğunu ve insanların duygu, düşünce, bilgi ve deneyimleri hakkında doğrudan bir bakış açısı yakalama imkânı sağlayabildiği” (Yıldırım ve Şimşek, 2013) için tercih edilmiştir.

Hazırlanan soru formu öncelikle çalışma grubunda olmayan ortaöğretimde öğrenim gören 10 öğrenciye okutulmuş ve anlaşılabilirliği kontrol edilmiştir. Ardından öğrencilerden gelen dönütler doğrultusunda sorulardan iki tanesi uzman görüşleri doğrultusunda formdan çıkarılmıştır. Son düzenlemeler sonrasında soru formu “Google Form” formatına uyarlanmıştır. Soru formunda “Tarihin hangi döneminde, kim olmak isterdiniz, neden?”, “Milli Mücadele döneminde yaşamak ister miydiniz, neden?”, “Milli Mücadele döneminde yaşarsanız kim olmak isterdiniz, neden?”, “Milli Mücadele döneminde iyi ve kötü olaylardan sebebini yazarak birer örnek veriniz”, “Milli Mücadele döneminin önemi sizce nedir?”, “Milli Mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendiriniz.” soruları sorulmuştur.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri, salgın döneminde yürütüldüğü için uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin zaman kısıtlaması olmadan, rahatlıkla cevaplayabilecekleri düşünülerek ve tüm gerekli izinler alınarak “Google Form” aracılığıyla toplanmıştır. Hazırlanan “Google Form”, telefonun Whatsapp hizmeti kullanılarak, çalışma grubundaki lise öğretmenlerinin Whatsapp grupları aracılığı ile ulaştırılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen veriler, katılımcıların tüm görüş ve deneyimleri başlıklar altında toplanarak olduğu gibi aktarıldığı için betimsel analize tabi tutulmuştur. Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguların düzenli bir şekilde yorumlanarak okuyuculara sunmaktır. Bu analiz yönteminde, görüşülen bireylerin görüşlerini etkili bir şekilde sunmak amacıyla doğrudan alıntılara sıkça yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Araştırmanın güvenilirliğini arttırması bakımından veri analizleri araştırmacıların dışında alanında uzman iki araştırmacının da yardımı ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için Miles ve Huberman (1994)'in önerdiği $R(\text{Güvenirlilik}) = \frac{Na (\text{Görüş Birliği})}{Na (\text{Görüş Birliği}) + Nd (\text{Görüş Ayrılığı})} \times 100$ formülü kullanılmıştır. Yapılan hesaplama göre güvenirlilik %92 olarak hesaplanmış ve araştırmanın analizi güvenilir kabul edilmiştir. Ayrıca

bulgular öğrenci görüşlerinden (ÖA1: 1. öğrenci, ÖA2: 2. öğrenci şeklinde) doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Bulgular

Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemi hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada, yapılan betimsel analiz sonucu aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte Olmak İstedikleri Dönem ve Kişi Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

Ortaöğretim öğrencilerine tarihin hangi döneminde kim olmak istediklerine yönelik görüşleri sorulduğunda öğrencilerden alınan cevaplar neticesinde öğrencilerin “Uygarlıklar Dönemi”, “Osmanlı Dönemi”, “Millî Mücadele Dönemi”, “Cumhuriyet Dönemi” ve “Farklı Dönemler” temaları altında görüş belirttikleri, 19 öğrencinin ise bu soruya cevap vermediği görülmüştür. Çalışma grubundaki öğrencilerin Uygarlıklar döneminde olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte Uygarlıklar Döneminde Olmak İstedikleri Kişiler ve Sebepleri

Kişiler	f	Görüşler	f
İyonlular (İyonlu)	4	Parayı buldukları için	4
Tavananna	1	Kadına önem verildiği için	1
Büyük İskender	1	Kurduğu hâkimiyet için	1
Urgakina	1	Kanunlarla yönetim sağladığı için	1

Tablo 1’e göre 7 öğrencinin Uygarlıklar (katılımcıların %10’u) döneminde olmak istediği görülmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin tarihte uygarlıklar dönemi teması altında olmak istedikleri kişi ve sebepleri incelendiğinde, öğrencilerin o dönemde İyonlu bir kişi, Tavananna, Büyük İskender veya Urgakina olmak istediklerini ifade ettikleri görülmüştür. Katılımcılardan EÖ,58: “Hititler zamanında Tavananna kraliçesi olmak isterdim. Çünkü o zamanlar bu uygarlık zamanında kadına olan önem daha fazla” şeklinde görüşünü ifade etmiştir. Diğer katılımcıların sebepleri arasında ise İyonlular’ın parayı bulması, Büyük İskender’in kurduğu hâkimiyet alanına sahip olmak istemesi ve Urgakina gibi kanunlarla yönetim sağlamak istemesi gibi nedenlerin olduğu görülmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin Osmanlı Devleti döneminde olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte, Osmanlı Devleti Döneminde Olmak İstedikleri Kişiler ve Sebepleri

Kişiler	f	Görüşler	f
Fatih Sultan Mehmet	8	İstanbul’un fethini gerçekleştirdiği için	4
		Gelişmiş bir hükümdar olduğu için	1
		Yeni bir çağ açtığı için	1
Kanuni Sultan Süleyman	4	Güçlü bir orduya sahip olduğu için	1

		Osmanlı'nın en uzun dönemi oluşu için	1
Talat Paşa	2	İttihatçı olduğu için	1
Mimar Sinan	1	Mimari eserleri olduğu için	1
Yavuz Sultan Selim	1	Osmanlı döneminde bu işte kendimi kanıtlayabilmek için	1
Türk ressam	1	Osman Hamdi Bey'i sevdiğim için	1
II.Selim	1	Güçlü bir hükümdar olduğu için	1

Tablo 2'ye göre 18 öğrencinin Osmanlı Döneminde (katılımcıların %25,71'i) olmak istediği görülmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin tarihte Osmanlı Devleti dönemi teması altında olmak istedikleri kişi ve sebepleri incelendiğinde öğrencilerin, başta Fatih Sultan Mehmet olmak üzere, Kanuni Sultan Süleyman, Talat Paşa, Mimar Sinan, Yavuz Sultan Selim gibi isimleri ifade ettikleri görülmüştür. Fatih Sultan Mehmet olmak isteyen katılımcılardan 6'sı sebep belirtirken 2'si herhangi bir sebep belirtmemiştir. Benzer şekilde Kanuni Sultan Süleyman olmak isteyen katılımcılardan 2'si sebep belirtirken 2'si sebep belirtmemiş; Talat Paşa olmak isteyen katılımcılardan ise 1'i sebep belirtirken diğeri herhangi bir sebep belirtmemiştir. Katılımcıların cevaplarına genel olarak bakıldığında 18'i olmak istedikleri kişiyi ifade ederken, 13'ü sebebini açıklamıştır. Katılımcılardan KÖ, 42: "Fatih Sultan Mehmet olmak isterdim. İstanbul' un fethi döneminde Fatih Sultan Mehmet'in bir kahraman olduğunu düşünüyorum." şeklinde; KÖ, 63: "Kanuni Sultan Süleyman. Çünkü Osmanlı'nın en uzun döneminde yaşamak ve bütün süreçleri görmek isterdim." şeklinde; EÖ,10 ise: "Eserlerinden dolayı Mimar Sinan olmak isterdim." şeklinde görüş belirtmişlerdir. Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 3'de yer verilmiştir.

Tablo 3

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte Milli Mücadele Döneminde Olmak İstedikleri Kişiler ve Sebepleri

Kişiler	f	Görüşler	f
Gazi Mustafa Kemal	10	Dünyaca tanınmış bir lider olması	2
		Vatani için canı pahasına savaşan bir lider olduğu için	1
		Askeri dehasına sahip olmak için	1
Gazi Mustafa Kemal'in Silah Arkadaşı	2	Birlikte savaşabilmek için	1
		Atatürk'ü daha yakından tanıyabilmek için	1
Fikriye Hanım	1	Atatürk'ün kuzeni olup olayları yakından takip etmek için	1
Şerife Bacı	1	Ulusal bağımsızlık uğruna fedakârlık gösterdiği için	1
İsmet İnönü	1	Atatürk ile mücadele verebilmek için	1

Tablo 3'e göre 7 öğrencinin Millî Mücadele (katılımcıların %21,42'si) döneminde olmak istediği görülmektedir. Çalışma grubundaki öğrencilerin tarihte Milli Mücadele dönemi teması altında olmak istedikleri kişi ve sebepleri incelendiğinde, başta Gazi Mustafa Kemal olmak üzere, Gazi Mustafa Kemal'in silah arkadaşı, Fikriye Hanım ve Şerife Bacı gibi isimleri ifade ettikleri görülmüştür. Gazi Mustafa Kemal olmak istediğini ifade eden katılımcılardan 4'ü sebebini belirtirken 6'sı herhangi bir sebep belirtmemiştir. Katılımcıların cevaplarına genel olarak bakıldığında 15'i olmak istedikleri kişiyi ifade ederken, 9'u sebebini açıklamıştır. Katılımcılardan EÖ, 13: "Mustafa Kemal Atatürk. Milletine bağımlı ve milleti için canı pahasına savaşan bir lider olduğu için." şeklinde; Yine EÖ,46:"Mustafa Kemal Atatürk olmak isterdim çünkü tüm cihanda tanınmış bir lider ve ülkemizin kahramanı." şeklinde; KÖ, 25 ise "Kurtuluş savaşında Şerife Bacı olmak isterdim. Mermiler ıslanmasın diye battaniyeyi örtüp donarak

öldüğü için çok büyük anılar bırakmıştır.” şeklinde görüşlerini savunmuştur. Ortaöğretim öğrencilerinin Cumhuriyet döneminde olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 4’de yer verilmiştir.

Tablo 4

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte Cumhuriyet Döneminde Olmak İstedikleri Kişi ve Sebepleri

Kişiler	f	Görüşler	f
Sabiha Gökçen	1	Tarihin ilk kadın pilotu olduğu için	1
Vecihi Hürkuş	1	İlk uçuş denemesini yaptığı için	1
Salih Bozok	1	Atatürk’ü daha yakından tanıyabilmek için	1
Alparslan Türkeş	1	Dönemine damga vurduğu için	1

Tablo 4’ye göre 4 öğrencinin Cumhuriyet döneminde (katılımcıların %21,42’si) olmak istediği görülmektedir. Çalışma grubundaki öğrencilerin tarihte Cumhuriyet dönemi teması altında olmak istedikleri kişi ve sebepleri incelendiğinde, Sabiha Gökçen, Salih Bozok, Vecihi Hürkuş gibi isimleri ifade ettikleri görülmüştür. Katılımcılardan KÖ, 4: “Sabiha Gökçen olmak isterdim. Tarihe adını ilk pilot kadın diye geçirdiğinden.” şeklinde; KÖ, 69: “Cumhuriyet döneminde, Salih Bozok olmak isterdim. Sebebi de Atatürk’ü daha yakından daha saf bir şekilde tanımak, yaptığı her şeyi görmek, duymak ve bilmek isterdim.” şeklinde görüşlerini savundukları görülmektedir. Ortaöğretim öğrencilerinin Farklı Dönemlere olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 5’de yer verilmiştir.

Tablo 5

Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarihte Farklı Dönemlerde Olmak İstedikleri Kişiler ve Sebepleri

Kişiler	f	Görüşler	f
Hz. Muhammed Dönemi Sahabe	2	Peygamberi tanımak için	2
Elon Musk	1	Çalışkan ve zeki olduğu için	1
Mete Han	1	Kara kuvvetlerinin kurucusu olduğu için	1
Atilla	1	Roma’yı titrettiği için	1
Tesla	1	Keşfi sevdiğim için	1
Kürşat	1	Çin’e gıcık olduğum için	1

Tablo 5’e göre 7 öğrencinin (katılımcıların %10’u) farklı dönemlerde yaşamak istediği görülmektedir. Çalışma grubundaki öğrencilerin tarihte farklı dönemler teması altında olmak istedikleri kişi ve sebepleri incelendiğinde, en fazla geliştirilen görüşün ise Hz. Muhammed dönemindeki sahabe olmak olduğu görülmektedir. Öğrencilerin Elon Musk, Mete Han, Atilla gibi isimler de olmak istediklerini söylemek mümkündür. Katılımcılardan EÖ, 56: “Hz. Muhammed dönemi bir sahabe olmak isterdim. Bu dünyaya daha iyi gelebilmek için” şeklinde; KÖ,8: “Elon Musk olmak isterdim. Vizyonu örnek alınması gereken çalışkan ve zeki birisi” şeklinde; EÖ, 35: “Mete han nedeni ise askeri düzenlemeleri ve kara kuvvetlerinin kurucusu olduğundan.” şeklinde düşüncelerini savunduklarını söylemek mümkündür. Genel olarak ilgili tablolar değerlendirildiğinde ise ortaöğretim öğrencilerinin daha çok Osmanlı döneminde yaşayan kişilerden ve buna yakın olarak Millî Mücadele döneminde yaşayan kişilerden örnekler verdiğini söylemek mümkündür.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde Yaşamak İsteme Durumlarına İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilere millî mücadele döneminde yaşamak isteme durumları hakkındaki görüşleri sorulduğunda, 48 ortaöğretim öğrencisinin Millî Mücadele döneminde yaşamak istedikleri, 19 ortaöğretim öğrencisinin Millî Mücadele döneminde yaşamak istemedikleri, 3 öğrencinin de görüş belirtmediğini söylemek mümkündür. Milli Mücadele döneminde yaşama durumuna “Evet. İsterdim” ve “Hayır. İstemezdim.” Şeklinde görüş belirten öğrencilerin sebeplerine Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde Yaşamak İsteme Durumlarına Yönelik Görüşleri

Görüşler	f	Nedenler	f
Evet, İsterdim.	48	Millî mücadeleye katkı sağlamak için	16
		Vatanı koruyabilmek için	10
		Millî mücadelede alınan kararları görebilmek için	5
		Vatan millet seviyesi yüksek olduğu için	4
		Bugünün değerini anlayabilmek için	4
		Atatürk’ü görmek için	2
		Milletimizin hürriyeti ve özgürlüğü için	2
		Enver Paşa’yı görmek için	1
		Olayları kaleme alabilmek için	1
		Dönemdeki sosyal ve sanatsal gelişmeleri de takip edebilmek için	1
		Merak ettiğim için	1
Hayır, İstemezdim.	19	Halkın birlik ve beraberlik içerisinde olduğu görmek için	1
		Savaşları sevmediğim için	5
		Dönemin sıkıntılarına katlanamayacağım için	5
		Savaştan korktuğum için	3
		Öleceğim için	1
		Bilime yönelemeyeceğim için	1
		İşgal altında olduğum için	1
Sevdiklerimi kaybetmemek için	1		

Tablo 6’ya bakıldığında ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde yaşamak isteme durumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde, millî mücadele döneminde yaşamak isterdim şeklinde görüş belirten öğrencilerin söylenme sıklığı bakımından “Millî Mücadeleye katkı sağlamak için” ve “Vatanı koruyabilmek için” sebeplerine sıklıkla yer verdiği söylenebilir. Bu konuda EÖ, 29: “Evet, isterdim ben de vatanımı, milletimi, düşmanlara karşı savunmak, korumak isterdim.” şeklinde; KÖ,5 ise “Evet, isterdim. Vatanı kurtarmak için çabalamak benim bu hayatta yaşayabileceğim en büyük gurur ve onur olurdu” şeklinde görüşlerini savundukları görülmektedir. Millî Mücadele döneminde yaşamak istemezdim şeklinde görüş belirten öğrencilerin söylenme sıklığı bakımından “savaşları sevmediğim için” ve “dönemin sıkıntılarına katlanamayacağım için” ifadelerine sıklıkla yer verdiği söylenebilir. O dönemde yaşamak istemezdim şeklinde görüş belirten katılımcılardan KÖ, 32 bu durumu: “İstemezdim çünkü savaştan korkuyorum” şeklinde; EÖ,37 ise: “İstemezdim savaştan nefret ederim. Herhangi bir sevdiğimi gözümün önünde kaybetme riskim varsa ben o hayatı yaşamak istemem.” şeklinde açıkladıkları görülmüştür. Genel olarak değerlendirildiğinde ise çalışma grubundaki

ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadeleye yönelik olumlu kanaatlerinin olduğunu, az sayıda öğrencisinin ise çekimser görüş bildirdiğini ifade etmek mümkündür.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde Olmak İstedikleri Kişiyeye Yönelik Görüşlerine Yönelik Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilere Millî Mücadele döneminde kim olmak istedikleri ve sebebi sorulduğunda öğrencilerden 52'si olmak istedikleri kişi ve sebebi ile ilgili görüş belirtirken 18 öğrenci soru ile ilgili görüş belirtmemişlerdir. Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde olmak istedikleri kişiler ve sebeplerine Tablo 7'de yer verilmiştir.

Tablo 7

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde Olmak İstedikleri Kişiyeye ve Sebebine Yönelik Görüşleri

Kişiler	f	Görüşler	f
Gazi Mustafa Kemal	13	Yaptığı şeylere tanık olabilmek için	4
		Askeri zekâyaya sahip olabilmek için	2
		Anafartalar da savaşabilmek için	1
		Başarıları kutlamak için	1
		Kendisine hayran olduğum için	1
Halide Edip Adivar	6	Bana örnek olduğu için	2
		Hem yazar hem de mücadeleci olduğu için	1
		Atatürk'ün yanında olan bir kadın olabilmek için	1
		Millî Mücadeleyi alevlendirmek için	1
Mustafa Kemal'in Askeri	5	Emirleri yerine getirmek için	1
Seyit Onbaşı	2	Vatanı uğruna kendini feda ettiği için	2
Tayyar Rahime	2	Millî mücadeleyi ateşleyebilmek için	1
Kazım Karabekir	2	Doğu cephesinde savaşmak için	1
Enver Paşa	2	Vatan uğruna savaştığı için	1
İsmet İnönü	2	Yaptığı şeylere tanık olabilmek için	1
Sütçü İmam	2	Kadınları koruyabilmek için	1
Öğretmen	2	Gurur yaşayabilmek için	1
Siyaset Adamı	2	Halka doğru yolu göstermek için	1
Fevzi Çakmak	2	Vatan uğruna savaşmak için	2
Kara Fatma	1	Cesur bir kadın olduğu için	1
Halime Çavuş	1	Kadının gücünü göstermek için	1
Şerife Bacı	1	Vatan uğruna savaşabilmek için	1
Nene Hatun	1	Gurur yaşayabilmek için	1
Aşçı Kadın	1	Askerlerin karnını doyuran bir aşçı olabilmek için	1
Yazar	1	Halka cesaret verebilmek için	1
Vatandaş	1	Kuvay-i Milliyeci olmak için	1
Sanatçı	1	Toplumda farkındalık yaratmak için	1
Mehmet Akif Ersoy	1	İstiklal Marşı'mızı yazmak için	1
Gördesli Makbule	1	--	

Tablo 7'e bakıldığında ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde olmak istedikleri kişiyeye yönelik bulgular incelendiğinde, söylenme sıklıkları bakımından çalışma grubunu oluşturan 13 öğrencinin "Atatürk olmak", 6 öğrencinin "Halide Edip Adivar olmak", 4

öğrencinin “Mustafa Kemal’in askeri olmak” yönünde sıklıkla görüş belirttikleri ifade edilebilir. Atatürk olmak yönünde görüş belirten 5 ortaöğretim öğrencisinin “yaptığı şeylere tanık olabilmek”, 2 ortaöğretim öğrencisinin “askeri dehaya sahip olabilmek” için bu görüşü belirttiği görülmektedir. Bu konuda katılımcı EÖ,14’ün: “Mustafa Kemal Atatürk olmak isterdim çünkü onun bu vatana yaptığı her şeyi ben de yapmak ister onun gibi öncü olmak isterdim.” diyerek görüşünü ifade ettiğini; EÖ, 20’nin ise “Mustafa Kemal Atatürk’ün askeri olmam yeterli olurdu. Komutandan gelen emri sonsuz güvendiğim için sorgusuz, sualsiz yerine getirebileceğime emin olurdu.” şeklinde görüşünü belirttiğini söylemek mümkündür. Halide Edip Adivar olmak isteyen öğrencilerden 2’sinin “bana örnek olduğu için” görüşünü belirttikleri, bu görüşe sahip katılımcılardan KÖ,7’nin “Halide Edip Adivar çünkü hem kadın kimliği ile hem de milli şuuru ile bana örnek oluyor.” Eklinde görüşünü savunduğunu söylemek mümkündür. Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde ise ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde yaşamış olan kişilere yönelik farkındalık düzeylerinin iyi olduğunu söylemek mümkündür. Birinci alt problemde de tüm tarihsel dönemler içerisinde yaşamak istedikleri dönemler arasında Millî Mücadele dönemini 15 öğrenci dile getirmiştir. Bu öğrencilerden bu döneme dair “Fikriye Hanım ve Şerife Bacı” isimleri farklı olarak gelmiştir.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde Yaşanan İyi ve Kötü Olaylara Dair Görüşlerine İlişkin Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilere Millî Mücadele döneminde yaşanan iyi ve kötü olaylara yönelik görüşleri sorulduğunda öğrencilerden 57’si iyi veya kötü bir olaya dair örnek verirken; 13 öğrencinin iyi ve kötü olaylara yönelik herhangi bir cevap vermedikleri görülmüştür.

Tablo 8

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminde İyi ve Kötü Olaylara Verdikleri Örnekler

	Görüşler	f
İyi Olaylar	Millî Mücadele’yi kazanmak	5
	Hasan Tahsin olayı	4
	Atatürk’ün Samsun’a çıkışı	4
	Milletimizin asla pes etmemesi	3
	İzmir’in kurtuluşu	3
	Büyük Taarruz	2
	Cumhuriyet’in ilanı	2
	Amasya genelgesi	2
	Mühendislerimizin mermilerimizin boyutunu değiştirmesi	1
	Sütçü İmam olayı	1
	Meclisin İstanbul’dan Ankara’ya taşınması	1
	Antep savunması	1
	Vatanımızın kurtulması	1
	Ankara Antlaşmasının imzalanması	1
	77 mm’lik mermilerin 75 mm’e çevrilmesi	1
Kötü Olaylar	Genç yaştaki askerlerin şehit olması	4
	Azınlık sorunları	4
	Savaş	3
	İç isyanlar	3
	Menemen olayı	3

Yunan işgali	2
Ermeni meselesi	1
Sivas Kongresi	1
Kaybedilen topraklar	1
Sevr	1
Şeyh Sait isyanı	1

Tablo 8'e bakıldığında ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde yaşanan iyi ve kötü olaylara dair görüşlerine ilişkin bulgular incelendiği zaman, öğrencilerden 32 tanesinin iyi olaylar başlığı altında, 24 tanesinin ise kötü olaylar başlığı altında görüş bildirdikleri söylenebilir. 14 öğrencinin ise cevap vermediği görülmüştür. Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde yaşanan iyi olaylar hakkındaki görüşlerine bakıldığında, iyi olaylara verdikleri örnekler arasında en fazla "kurtuluş savaşını kazanmak, Hasan Tahsin olayı, Atatürk'ün Samsun'a çıkışı vb." ifadelerinin yer aldığını söylemek mümkündür. Katılımcı EÖ, 14: "İyi olarak söyleyebileceğim olay Kurtuluş Savaşı'nı kazanmamızdı. Çünkü vatanımız kurtuldu. Şu anki günümüzde iyi bir durumdayız." şeklinde; Katılımcı EÖ,39: "İyi olay olarak ifade edebileceğim Atatürk'ün Samsun'a çıkışı idi. Çünkü milletimizin milli birlik ve beraberlik duygusunun fitilini ateşleyen olaydı. Sonucunda da ülkemiz bağımsızlığa ulaştı." şeklinde; Katılımcı KÖ,51: "İyi olay Hasan Tahsin olayıdır. Çünkü İzmir'in Yunanlılar tarafından işgaline karşı ilk milli direniş kurşunu Hasan Tahsin tarafından atılmıştır." şeklinde Milli Mücadele döneminde iyi olaylar hakkındaki düşüncelerini ifade etmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin kötü olaylara verdikleri örnekler arasında ise en fazla "genç yaşta askerlerin şehit olması, azınlık sorunları vb." görüşlerin yer aldığı görülmektedir. Bu konuda KÖ, 8: "Millî mücadele döneminde kötü olayların başında devletimizin asla sorum etmediği azınlık sorunu vardı. Çok kolay gözlerinin boyanması kötüydü." şeklinde; KÖ, 58 ise "Kötü diyebileceğim olay Menemen olayıdır. Genç yaşta bir öğretmenin katledilmesi benim için çok üzücü bir olaydır." şeklinde kötü olaylara yönelik görüşlerini ifade ettiklerini söylemek mümkündür. Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde yaşanan iyi ve kötü olaylara hakkında verdikleri örneklere yönelik görüşleri genel olarak değerlendirildiğinde, öğrencilerin iyi ve kötü olaylar hakkında hemen hemen eşit düzeyde örnekler verdiklerini, 13 öğrencinin ise iyi ve kötü olaylara yönelik örnek veremediklerini söylemek mümkündür.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminin Önemi Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 9

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Döneminin Önemi Hakkındaki Görüşleri

Görüşler	f
Milletin bağımsızlığı açısından	22
Milli birlik ve beraberlik açısından	11
Cumhuriyet'i kurmak açısından	8
Ülke bütünlüğünü korumak açısından	7
Vatanseverlik açısından	4
Geçmişten ders çıkarmak açısından	4
Geleceği inşa etmek açısından	3
Toprakları savunmak açısından	3
Milli bilincin gençlere aşılması açısından	3
Çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak açısından	2

Kazanılan zaferler açısından	1
Ulusal egemenliği sağlama açısından	1
Diplomasi anlamında söz sahibi olmak açısından	1

Tablo 9'a bakıldığında ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminin önemi hakkındaki görüşleri incelendiği zaman, ortaöğretim öğrencilerinden 22'sinin milletin bağımsızlığı açısından oldukça önemli olduğunu ifade ettikleri söylenilebilir. Bu konuda katılımcı EÖ, 6 "Mücadelenin önemi Türk milletinin, Türk toprağının düşman işgalinden kurtulması ve kendi bağımsızlığını kazanması için verdiği mücadele." şeklinde düşüncesini belirtmiştir. Öğrencilerden 11'i ise milli birlik ve beraberlik açısından Milli Mücadele döneminin önemli olduğunu ifade ettikleri görülmüştür. Bu konuyla ilgili olarak katılımcı EÖ, 14: "Millî mücadelenin önemi milletin bu vatan uğruna canını ortaya koyup boyun eğmeyerek bu vatani ayakta tutmasıdır. Dayanışma, birlik ve beraberlik ruhu ortaya çıkmıştır." şeklinde görüş belirtmiştir. Ayrıca 8 öğrencinin ise Cumhuriyet'i kurmak açısından önemli olduğunu ifade etmiştir. KÖ, 43'e göre "Bir ilkenin kurtuluşu, yeniden bağımsızlığını elde etmesi ve halkın eşitliğini savunan yönetim şekli Cumhuriyet'in ilan edilmesi çok önemlidir." diyerek düşüncesini belirtmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminin önemini, vatanın özgür ve bağımsızlığının kazanılması, milletin ortak değerlerine topyekûn sahip çıkması, geçmişten gelen kültürel mirasın sahiplenilip geleceğe taşınması gibi özelliklerle tasvir ettiklerini söylemek mümkündür. Çalışma grubunu oluşturan ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadelenin önemi hakkındaki bulguları genel olarak değerlendirildiği zaman, öğrencilerin tamamının Milli Mücadelenin önemine yönelik görüş bildirdikleri ve bilinç sahibi olduklarını söylemek mümkündür.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Millî Mücadele Dönemini Değerlerimiz ve Kültürümüz Açısından Değerlendirmeleri Hakkındaki Görüşlerine Yönelik Bulgular

Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerden millî mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendirmeleri istendiğinde öğrencilerden 55'i konu ile ilgili görüş belirtirken 15 öğrenci herhangi bir görüş belirtmemiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendirmeleri ile ilgili görüşlerine Tablo 10'da yer verilmiştir.

Tablo 10

Öğrencilerin Millî Mücadele Dönemini Değerler ve Kültürümüz Açısından Değerlendirmeleri

Görüşler	f
Bağımsızlık duygusunu güçlendirmesi	15
Vatan sevgisini kazandırması	8
Oldukça önemli olması	6
Birlik ve beraberliği sağlaması	6
Atalara yönelik saygıyı arttırması	5
Geçmişten ders alarak değerlerimize sahip çıkması	5
Toplumsal dayanışmayı güçlendirmesi	3
Milli bilinci arttırması	3
Fedakârlık bilincini yükseltmesi	2
Yeni bir çağın başlangıcı olması	1
Bayrak sevgisi kazandırması	1

Tablo 10'a bakıldığı zaman ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendirmeleri hakkındaki görüşlerine yönelik bulgular incelendiğinde, öğrencilerin çoğunun sıklıkla verdiği görüşle Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürlerimize en büyük katkısının öğrenciler tarafından (15) bağımsızlık duygusunu güçlendirdiği yönünde olduğu söylenebilir. Bu konuyla ilgili KÖ,62 "O dönemlerimiz yaşanmasaydı biz şu an vatanımızda özgür bu şekilde yaşayamazdık." şeklinde görüş belirtmiştir. Farklı olarak Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürlerimize katkısına 8 öğrenci "vatan sevgisini kazandırmıştır" şeklinde ifade etmiştir. EÖ,20 bu konuda, "İşgalcilere karşı verilen savaşlar, güçler, çabalar insanlara millet ve vatan sevgisini öğretmiştir. Bu dönem yaşanmasa vatan sevgisinin şu anki kadar yoğun olduğunu göremeyeceğimiz kanısındayım." şeklinde düşüncesini belirtmiştir. Ayrıca 6 öğrencinin Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürlerimiz açısından oldukça önemli olduğunu 6 öğrencinin ise "birlik ve beraberliği sağladığı yönünde görüş belirttiklerini söylemek mümkündür. Konuya ilişkin KÖ,5'in düşüncesi şöyledir: "Benim kültürümde Millî Mücadele yaşanmışlıktır. Ben Millî Mücadelenin başladığı topraklarda doğdum. Her yıl onlarca yiğit erin Kocatepe'ye yürüdüğü yolda yürüdüm ve benim gibi yüzlerce genç de değerleri uğruna vatani uğruna, tekrar tekrar yürümekten korkmaz, çekinmez."(KÖ,5). Çalışma grubunu oluşturan ortaöğretim öğrencilerinin bulguları genel olarak değerlendirildiği zaman, öğrencilerin Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürümüz açısından çok önemli bir dönem olduğuna yönelik görüşler belirttiklerini söylemek mümkündür.

Sonuç

Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemi hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirdiğimizde, öğrencilerin tarihsel dönemler içerisinde yaşamak istedikleri dönemler arasında Milli Mücadele dönemini de söyledikleri, Milli Mücadele döneminde yaşamaya yönelik çoğunluğunun olumlu baktıkları ve bu dönemde olmak istedikleri kişiler olarak daha çok Milli Mücadeleye yön verenlerin isimlerini söyledikleri, döneme yönelik daha çok iyi olayları ifade ettikleri ve Milli Mücadele döneminin önemine yönelik olumlu görüş bildirdikleri söylenebilir. Araştırmanın sonuçlarını alt problemler olarak ele almak gerekirse şunları söylemek mümkündür:

İlk olarak çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin tarihin hangi döneminde yaşamak ve kim olmak istediklerine ilişkin görüşlerine bakıldığında, çalışma grubundaki öğrencilerin yüzde 25,71'inin Osmanlı Dönemi ve 21, 42'sinin Millî Mücadele döneminde yaşayan kişilerden örnekler verdiği görülmüştür. Bu görüşlerden yola çıkarak çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin bu dönemlere daha aşina olduklarını ve daha fazla ilgilerinin olduğunu söylemek mümkündür. Öğrenim hayatlarına bakıldığında çalışma grubundaki öğrencilerin ilkökul döneminde 4. sınıftan (SB.4.2.4. Millî Mücadele kahramanlarının hayatlarından hareketle Millî Mücadele'nin önemini kavrar.) başlayarak Milli Mücadele dönemini öğrenmeye başladıklarını 8. sınıfta T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde ve 12. sınıfta yine T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde yine bu konuları gördüklerini (MEB, 2018a; MEB, 2018b; MEB, 2018c) ve genel tarih öğretimi içerisinde gördükleri bu konuları daha fazla benimsediklerini söylemek mümkündür.

Çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde yaşamayı isteyip istemediklerine yönelik görüşleri incelendiğinde ise, öğrencilerin çoğunluğunun bu

dönemde yaşamak istedikleri, bazı öğrencilerin ise “dönemin zorlukları, savaş dönemi olması” gibi nedenlerle bu dönemde yaşamaya olumlu bakmadıkları söylenebilir. Genel olarak değerlendirdiğimizde ise çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadeleye yönelik olumlu kanaatlerinin olduğunu, 3 öğrencinin ise cevap vermediğini ifade etmek mümkündür.

Çalışmada ayrıca çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele döneminde olmak istedikleri kişiye yönelik görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin en fazla “Atatürk, Halide Edip Adivar ve Mustafa Kemal’in askeri” yönünde cevapları olduğu görülmüştür. Genel olarak değerlendirdiğimizde ise ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadele dönemine yön veren, kahramanlıkları ile tanınan kişilere yönelik daha fazla cevap verdikleri söylenebilir. Şimşek ve Kolbasar (2020) da yaptıkları çalışmalarında, ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin en çok etkilendikleri karakterler arasında Mustafa Kemal Atatürk’ü gösterdikleri, bir öğrencinin “Atatürk beni çok etkiledi. Çünkü eğer o Milli Mücadeleyi başlatmasaydı yurdumuz düşmanlardan kurtulamazdı.” ifadesi kullandığı görülmüştür. Araştırmacıların bu bulgusu, öğrencilerin ilkokul çağlarından itibaren Milli Mücadele dönemi için benzer bir hisle yetiştigi, zamanla artan bilgileri ile bu dönemi daha iyi anlamlandıkları söylenebilir.

Çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde yaşanan iyi ve kötü olaylara dair görüşleri incelendiğinde, iyi olayları daha fazla ifade ettikleri ve iyi olaylara verdikleri örnekler arasında en fazla “kurtuluş savaşını kazanmak, Hasan Tahsin olayı, Atatürk’ün Samsun’a çıkışı vb.” görüşlerin yer aldığı görülmüştür. Öğrencilerin kötü olaylara verdikleri örnekler arasında ise Milli Mücadele döneminde yer almayan olayları örnek verdikleri “Sevr Antlaşması, Menemen olayı, Şeyh Sait isyanı” görülmüştür. Ayrıca kötü olaylar arasında vatanın kurtuluşu için olumlu adımlardan biri olan Sivas Kongresinin ve vatan savunmasında topyekûn verilen bir savaşta “genç yaştaki askerlerin şehit olması” da kötü olaylar arasında gösterilmiştir. Verilen cevaplara göre çalışma grubundaki öğrencilerin Milli Mücadele dönemine dair bazı bilgileri karıştırdıkları söylenebilir. Benzer olarak Şimşek ve Kolbasar (2020) da öğretmenlerle yaptıkları çalışmalarında, öğrencilerin, “Milli Mücadele” dönemindeki olayları kronolojik olarak sıralayamadığı; bu sebeple olaylar arasında sebep-sonuç ilişkisi kurmadıklarını ortaya koymuşlardır.

Çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminin önemi hakkındaki görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin Milli Mücadele döneminin önemini, vatanın özgür ve bağımsızlığının kazanılması, milletin ortak değerlerine topyekûn sahip çıkması, geçmişten gelen kültürel mirasın sahiplenilip geleceğe taşınması gibi özelliklerle ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre öğrencilerin tamamının Milli Mücadelenin önemine yönelik olumlu görüş bildirdikleri, ilkokul döneminden beri öğrenimleri içerisinde gördükleri bu dönem konusunda yeterli bilince sahip oldukları söylenebilir. Kahraman Çınar (2019)’ın 8. sınıflarla yaptıkları çalışmada öğrencilerin bu döneme yönelik olumlu metafor (kahramanlık, cesur, yiğit, fedakârlık vb) geliştirdiklerini ortaya koymuştur. Kont (2008), 11. sınıf öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine karşı ilgi ve tutumlarını ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmasında, öğrencilerin derse ilişkin olarak olumlu tutum ve düşünceye sahip olduklarını ortaya koymuştur.

Son olarak çalışma grubundaki ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemini değerlerimiz ve kültürümüz açısından değerlendirmelerine yönelik görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürümüz açısından önemli bir dönem olduğu görüşünde oldukları, “bağımsızlık, vatan sevgisi, birlik ve beraberlik, toplumsal

dayanışma, fedakârlık, bayrak sevgisi” gibi pek çok değerimizi vurguladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu ifadeler doğrultusundan çalışma grubundaki öğrencilerin Milli Mücadele dönemine yönelik değerlerimiz ve kültürümüz açısından önem verdiklerini söyleyebiliriz.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda şu önerilerde bulunmak mümkündür:

- Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele dönemine ilgileri düşünüldüğünde öğrencilerin bu ilgilerini geliştirecek kaynaklarla buluşmalarını sağlamak yararlı olacaktır. Örneğin yaş düzeyine uygun olarak okutulacak “Nutuk” öğrencilerin olayları daha iyi tahlil etmelerine yardımcı olacaktır. Ayrıca o döneme dair gazeteler kullanılarak öğrencilerin Milli Mücadele dönemine dair farkındalıkları beslenebilir.
- Ortaöğretim öğrencilerinin Millî Mücadeleye yönelik olumlu kanaatlerinin devam etmesi ve tarihsel empatilerini geliştirecek etkinlikler önerilebilir. Örneğin tarihsel canlandırmalar, drama yöntemi gibi öğrencinin direk tarihsel empati kurmasına yardımcı olacak yöntemlerle kurgulanan etkinliklerin yararlı olacağı söylenebilir.
- Ortaöğretim öğrencilerinin tarihsel kişilere yönelik farkındalıklarını ve olumlu görüşlerini geliştirecek tarihi roman okumaları teşvik edilebilir.
- Ortaöğretim öğrencilerinin Milli Mücadele döneminde yaşanmış olumsuz olaylar ve yaşanan zorluklarla ilgili tarihsel empati karabilecekleri hikayelerden yararlanılabilir.
- Milli Mücadele dönemi için öğrencilerin, isim-olay ve kronolojik bilgilerini geliştirmeye yönelik akademik çalışmalar yapılabilir.
- Milli Mücadele döneminin değerlerimiz ve kültürümüz açısından önemine katkı sağlayacak akademik çalışmalar da önerilebilir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazar çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Kaynakça

- Aybars, E. (2011). Türk devrim tarihi nasıl üniversitelerde verilmelidir? S. Özbaran (Haz.). *Tarih öğretimi ve ders kitapları*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt.
- Bayburt, B. ve Duman, D. (2020). Milli Mücadele döneminin değerler eğitimi açısından analizi. *Belgi Dergisi*, 2(19), 1704-1719.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (Geliştirilmiş 2. Baskı). Ankara: Pegem.
- Çevik, A., Koç, G. ve Şerbetçi, K. (2019). *Ortaöğretim Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi Atatürkçülük 12 ders kitabı*. MEB: Devlet Kitapları.
- Dönmez, C. ve Yazıcı, K. (2008). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Kahraman Çınar, B. (2019). *Milli Mücadele döneminin öğretiminde öykü kullanımının 8.sınıf öğrencilerin başarısına ve derse karşı tutumuna etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi, Kars.

- Karabulut, U. (2013). Milli Mücadele döneminde ulusal egemenlik anlayışı. *Belgi Dergisi*, 5, 579-587.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (24. baskı). Ankara: Nobel.
- Kasalak, K. (1998). Mondros Mütarekesi öncesi Osmanlı Devleti'nin durumu (1918 Yılı). *Askeri Tarih Bülteni*, 62-79.
- Kaymakçı, S. ve Er, H. (2009). Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük konularının öğretimi üzerine yapılan tezlerin analizi. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 165-180.
- Kocatürk, U. (1999). *Atatürk'ün fikir ve düşünceleri*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.
- Koçak, Y. (1999). *İlköğretim sosyal bilgiler dersinde Milli Mücadele Dönemi'nin öğretimi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kont, A. (2008). *11. sınıf öğrencilerinin Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine karşı ilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- MEB. (2018a). *T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı (Ortaokul 8. Sınıf)*. MEB Yayınları.
- MEB. (2018b). *Ortaöğretim T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programı*. MEB Yayınları.
- MEB. (2018c). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar)*. MEB Yayınları.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook: Qualitative data analysis* (2th edition). Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Sakallı, F. (2012). Halide Edip Adıvar'ın hikâyelerinde Millî Mücadele'yi yaşayan kadınlar. *Gazi Akademik Bakış*, 5(10), 137-146.
- Selek, S. (1968). *Anadolu ihtilali*. İstanbul: Burçak.
- Şimşek, A. ve Çakmakçı, E. (2019). Cumhuriyet dönemi ilkökullerinde tarih ders kitaplarında millî mücadele. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 15(30), 189-227.
- Şimşek, A. ve Kolbasar, S. (2020). 4. sınıf sosyal bilgiler kitabındaki "Millî Mücadele" konusunun kronoloji bilgi ve becerilerini kazandırması açısından öğretmen ve öğrenci görüşleri ile incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(2), 332-352.
- Ulusoy, K. (2014). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Atatürkçülük konularının öğretimi (Özel öğretim yöntemleri ile)*. Ankara: Pegem.
- Ülkü, M., Mutlu, Ö. ve Çetinkaya, F. (2019). *Ortaokul ve imam hatip ortaokulu Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük 8 ders kitabı*. MEB: Devlet Kitapları.
- Vurgun, A. ve Özdemir, Y. (2020). Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki (1924-1928) ilkökullerinde tarih ders kitaplarında Millî Mücadele döneminin siyasi ve diplomatik gelişmeleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 66, 335-347.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. baskı). Ankara: Seçkin.